

Ana Monica POP
Babes-Bolyai University, Cluj, Romania

THE ALLOCATION OF EUROPEAN FUNDS IN ROMANIA

Case
study

Keywords

Convergence
Regional Competition
Territorial Cooperation

JEL Classification

F30

Abstract

In this paper we try to analyze the extent to which economic and social cohesion of the enlarged European Union in order to develop a harmonious, balanced and sustainable community has been achieved with the Funds, the European Investment Bank (EIB) and other financial instruments and how Romania attracts or not such funds.

We analyzed using the statistical data, the absorption and implementation of funds in Romania. Consequently, we present only the results.

Conclusions outlined the reducing of the economic, social and territorial disparities which have arisen particularly in regions with developmental delays and in relation to economic and social reorganization.

The most important benefits of funding (in general) are the growth, the competitive advantage, the employment and improvement of the environment.

Comunitatea urm re te reducerea diferen elor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni i intârzierile în dezvoltarea regiunilor cel mai pu in favorizate, inclusiv ale zonelor rurale. Politica de coeziune ar trebui s consolideze cre terea, concuren a i ocuparea for ei de munc prin integrarea priorit ilor Comunit ii in favoarea dezvolt rii durabile definite în timpul Consiliului European de la Lisabona din 23 si 24 martie 2000, pe de o parte, i în timpul consiliului European de la Goteborg din 15 si 16 iunie 2001, pe de alt parte.

Dat fiind c dispariti le economice, sociale i teritoriale la nivel regional i national au crescut in Uniunea European estins , ar trebui consolidate m surile în favoarea convergen ei i a ocup rii for ei de munc în întreaga Comunitate.

Instrumentele structurale (denumite în continuare fonduri) reprezint asisten a financiar nerambursabil primit de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin Fondul european de dezvoltare regionala-FEDER, Fondul social european -FSE i Fondul de coeziune.

Instrumentele financiare ale Comunit ii contribuie la realizarea urm toarelor trei obiective, conform regulamentului (CE) nr. 1083/2006, art.3:

1. *Obiectivul de convergen* - care constituie prioritatea fondurilor i "urm re te accelerarea convergen ei statelor membre i a regiunilor mai pu in dezvoltate prin imbun t irea condi iilor de cre tere economic i de ocuparea for ei de munc prin sporirea i îmbun t irea calit ii investi iilor in capitalul fizic si uman.

2. *Obiectivul de concuren a regional i ocuparea for ei de munc* - care urm re te, în afara regiunilor cel mai putin dezvoltate, consolidarea concuren ei i a atractivit ii regiunilor, precum i a

ocup rii for ei de munc , anticipând schimb rile economice i sociale.

3. *Obiectivul de cooperare teritorial european* – care urm re te consolidarea cooper rii la nivel transfrontalier prin ini iative comune locale i regionale”.

Fondurile contribuie, fiecare în conformitate cu dispozi iile specifice care le reglementeaz la realizarea celor trei obiective, dup cum urmeaz :

1. *Obiectivul de convergen* - , FEDER, FSE, Fondul de coeziune

2. *Obiectivul de concuren a regional i ocuparea for ei de munc* – FEDER si FSE,

3. *Obiectivul de cooperare teritorial european* – FEDER

Regiunile eligibile pentru finan area din fondurile structurale în temeiul obiectivului de convergen sunt regiunile care corespund nivelului 2 din nomenclatura comuna a unit ilor teritoriale de statistic denumit in continuare "NUTS 2" in sensul Regulamentului (CE) nr. 1059/2003, al c ror produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor, m surat in paritate a puterii de cump rare i calculat pe baza datelor comunitare pentru perioada 2000-2002, este mai mic de 75% din PIB-ul mediu din Uniunea European cu 25 membri pentru aceea i perioad de referin .

Statele membre eligibile pentru finan area din Fondul de coeziune sunt cele ale c ror venit intern brut (VIB), m surat în paritate a puterii de cump rare i calculat pe baza datelor comunitare pentru perioada 2001-2003 este mai mic de 90% din VIB-ul mediu din Uniunea European cu 25 de membri.

Contribu ia din fonduri la nivelul programului operational se calculeaz in func ie:

- Fie de totalul cheltuielilor eligibile, publice i private;
- Fie de cheltuielile publice eligibile.

Pentru a fi eligibil, conform reglementelor naționale, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general, conform HG 759 din 11 iulie 2007:

1. Să fie efectiv plătitor de beneficiar, între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2015, dacă autoritatea de management nu decide altfel prin contractul de finanțare;
2. Să fie însoțit de facturi, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalent facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;
3. Să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare încheiat de către autoritatea de management sau organismul intermediar, pentru și în numele acestuia;
4. Să fie conform cu prevederile legislației naționale și comunitare.
Autoritatea de audit a unui program operational este însărcinată, în special:
 1. Să se asigure că se efectuează audituri în vederea verificării funcționării eficiente a sistemului de gestiune și a controlului programului operational;
 2. Să se asigure că se efectuează controale ale operațiunilor pe baza unei metode adecvate pentru a se verifica cheltuielile declarate;
 3. Să prezinte comisiei, în cele nouă luni care urmează aprobării programului operational, o strategie de audit care să includă organismele care procedează la auditurile și controalele menționate mai sus;
 4. Să formuleze un aviz pe baza controalelor și auditurilor care au fost efectuate sub supravegherea sa;
 5. Rata de absorbție curentă a fondurilor structurale și de coeziune a ajuns la 33.47% la 31.12.2013, în timp ce rata reală de absorbție, adică valoarea sumelor rambursate de Comisia Europeană României, a ajuns la 26.5%, potrivit unui comunicat emis de Ministerul Fondurilor Europene.

Suma solicitată Comisiei Europene pentru a fi rambursată României a ajuns la aproximativ 6.43 miliarde de euro, la 31.12.2013. Din această sumă, România a încasat 5.09 miliarde de euro din fondurile structurale și de coeziune alocate în actuala perioadă de programare, adică 26.49%, de 3,5 ori mai mare decât cea înregistrată la începutul lunii mai 2012.

Cele mai multe fonduri au fost rambursate prin Programul Operational Dezvoltarea resurselor Umane (POSDRU), adică peste 57 milioane de euro. Celelalte programe pe care s-au mai făcut decontări sunt Programul Operational Dezvoltarea Capacității administrative 6.9 milioane de euro și Programul Operational Asistența Tehnică 460000 de euro.

Planul național de dezvoltare a avut în vedere trei direcții:

1. Politica de coeziune,
2. Politica agricolă comună,
3. Politica comună de pescuit.

Suma totală atrasă în perioada 2007-2013, de România se ridică la 19,668 mld Euro. În perioada următoare, 2014-2020, Europa propune trei priorități:

1. Creștere inteligentă,
2. Creștere durabilă,
3. Creștere favorabilă incluziunii.

Europa 2020 are ca obiective tematice consolidarea cercetării, dezvoltarea tehnologiei și inovării. Mecanismul de acordare a finanțării fiind fie granturi, fie scheme de ajutor de stat.

Structura costurilor proiectelor cofinanțate FSE, se împart în:

1. Costuri directe
2. Costuri indirecte.

Costurile neeligibile nu întrunesc criteriile de eligibilitate și vor fi finanțate direct de beneficiari, prin urmare acestea nu sunt incluse în cererile de finanțare.

Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile, conform HG 759 art.12:”

- Taxa pe valoarea adăugată,
- Dobânda și alte comisioane aferente creditelor,

- Cheltuieli colaterale care intervin într-un contract de leasing,
- Dezafectarea centralelor nucleare,
- Achiziția de echipamente, mobilier, autovehicule, infrastructura, teren și alte imobile, pentru operațiunile care beneficiază de finanțare din FSE, cu excepția cazurilor în care se aplică prevederile art.34 alin.2 din Regulamentul Consiliului nr.1083/2006, ale art.3 alin.7 și ale art.11 alin.4 din Regulamentul nr.1081/2006, potrivit art.13 din prezenta hotărâre,
- Cheltuieli pentru locuințe, pentru operațiunile care beneficiază de finanțare din FSE și FC,
- Achiziția de echipamente second-hand,
- Amenzi, penalități și cheltuieli de judecată,
- Costurile pentru operarea obiectivelor de investiții.”

În conformitate cu prevederile HG759/2007, autoritățile de management sunt organele abilitate în stabilirea listelor

cu cheltuielile eligibile, având în vedere conținutul programului operațional gestionat și prevederile art.34 alin.2 din Regulamentul Consiliului nr.1083/2006, ale art.7 alin 3 și art.8 din Regulamentul nr.1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și ale art.3 alin 7 și art.11 alin 4 din Regulamentul nr.1081/2006. Beneficiarul proiectului trebuie să fie pregătit cu finanțare, deoarece mecanismul este de rambursare, iar uneori în practică din diverse motive, proiectele își depășesc termenele de finanțare.

Bibliografie:

- [1] Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională-FEDER, Fondul social european –FSE și Fondul de coeziune cu modificări ulterioare. Poate fi accesat la adresa:<http://www.fonduri-ue.ro>
- [2] H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, publicată în M.Of. nr.517/2007, cu modificări ulterioare. Poate fi accesat la adresa <http://www.fonduri-ue.ro>

Professional background: Degree in Economics, Finance and Accounting, Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca (1997), Master Degree in Accounting Management and Audit, Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca (1999), PhD. In Economics, Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca (2009).

Research interests: accounting, fiscal policies and practices, economics, management.